

Γιώτα Κριλή: Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Μέρος 14ο

Ο Βούρλιας δεν είχε αναπαμό. Εκείνο το δεινό πλήγμα που προξένησε η κλωτσιά του στην πρώτη του γυναίκα τη Μαρούλα και τον μετέπειτα θάνατό της είχε κάνει πολλούς χωρικούς να του γυρίζουν την πλάτη. Ο ίδιος θεωρούσε τη Μαρούλα σκάρτη και άχρηστη. Οι δικοί της τον αδίκησαν. Του φόρτωσαν μια ζαβή και αντί να του ζητήσουν συγγνώμη τον εχθρεύονταν. Ένωθε προδομένος και μισούσε όλο της το σόι. Εκείνο το μίσος το ενστάλαζε στην οικογένειά του, σε συγγενείς και φίλους.

Πηγαινορχόταν στα κατώμερα. Είχε γίνει ζωέμπορος, έκανε χρέη μεσίτη και άλλες μικροδουλειές. Αποφάσισε να ανοίξει κρασοπουλειό για τον πρεσβύτερο εγγονό του το Βαγγέλη στο κατώ της Αργύραινας. Ήταν στην κείθε ρούγα μακριά από του Νυφισάκου. Παραδίπλα έχτισε καλύβι για τα ζωντανά. Αγόρασε και ένα τσίλικο βαρβάτο άλογο, που δεν πάταγε της γης, και το ανέθεσε στο Βαγγέλη να το φροντίζει. Οι κακές γλώσσες έλεγαν ότι το είχε κλεμμένο. Ο Βαγγέλης το ονόμασε Ρήγα και έκανε ιππασία βράδυ και πρωί. Προσπερνούσε καλπάζοντας τους χωρικούς στο δρόμο και κείνοι στέκονταν και θαύμαζαν άλογο και καβαλάρη ψιθυρίζοντας: «Σαν πουλί πετούμενο το βλογημένο!» Έφερναν φοράδες, από κοντά και μακριά, για να ζευγαρώνονται με το άλογο και αυξανόταν η πελατεία στο κρασοπουλειό. Ανεπαισθητα, τραβούσε και η όμορφη χήρα πελάτες. Μαζεύονταν και κοκορευόντουσαν για να τους προσέξει.

Είχε επιστρέψει και ο δάσκαλος ο Ελεφάντης από τις θερινές διακοπές φορτωμένος βιβλία και βρήκε τον Νυφισάκο όλο νεύρα. «Θα μου κλείσει το μαγαζί, ο αφιλότιμος, ο μπηξας ο δειξας», έλεγε για τον Βούργια. Ο παπα-Γιάννης συνέστησε στο δάσκαλο να παίζει κανά τάβλι μαζί του για συμπάρασταση του μαγαζιού.

Ο Πανάγος, ο καινούριος αγροφύλακας, έμοιαζε της μάνας του της Φουφούλαινας. Μελαχρινός λεβέντης, αγγελοπρόσωπος με σγουρά μαλλιά και αετίσιο βλέμμα. Ήταν και θεληματικός. Μάζευε τα ζωντανά που είχαν μπει από αβλεψία σε ξένα χωράφια, τα έκλεινε στο καλύβι και ζητούσε λύτρα από τα αφεντικά τους. Ο πατέρας του, που ήταν κατάκοπος, τον ορμήνευε. «Πανάγο, πρέπει να δίνεις δυο-τρεις φορές χάρη. Έπειτα, άμα δεν συμμορφώνονται, τα δένεις και παίρνεις λύτρα». Ο Πανάγος δεν άκουγε. Μια φορά βρήκε το μικρό κοπάδι της Αργύραινας να βόσκει σε αμποδισμένο χωράφι. Το έφερε στο χωριό και το έκλεισε μέσα. Έγινε πυρ και μανία ο Βούρλιας. «Χορτάρι φάγανε ρε! Δεν κάνανε ζημιά». Τσακωθήκανε, βριστήκανε και ο Βούργιας πήρε με τη βία το κοπάδι πίσω. Έτυχε το κονάκι της Αργύραινας να είναι παραδίπλα στις Φουφούλαινας. Το επεισόδιο άναψε έναν ατέλειωτο καυγά. Η Χοντρέλω, που η Φουφούλαινα έβριζε πατόκορφα όταν τραβούσε τα ποτηράκια της και έμπαινε στο τσακίρ κέφι, είχε φύγει από τη ζωή και τώρα ξέσπαζε στην Αργύραινα. Δεν είχε δει με καλό μάτι την εγκατάστασή της στη γειτονιά. Όμως και της Αργύραινας η γλώσσα τσάκιζε κόκκαλα.

Μια φορά, η Αργύραινα φύλαγε τα πρόβατα γνέθοντας τη ρόκα της. Ο Πανάγος, που την είχε γινάτι, την παρακολουθούσε κρυμμένος πίσω από ένα πουρνάρι. Και να σου μια ζημιάρα προβατίνα μπαίνει στο διπλανό χωράφι. Σφυρίζει δυνατά με τη σφυρίχτρα του αγροφύλακα και ορμάει να πιάσει την προβατίνα αλλά τον προφταίνει η Αργύραινα.

- Έλα δω, ρε ασίκη. Τι σου 'χω κάνει η καφερή και με κυνηγάς;
- Εκτελώ χρέη υπηρεσίας.
- Καλά κάνεις. Εγώ δεν σου κρατώ κακία. Έλα να σε φιλέψω λαχανόπιτα, είπε και κάθισε στον ίσκιο.

Ήταν όμορφη η μεσόκοπη χήρα. Έλυσε το τσεμπέρι της να δροιστεί. Ο Πανάγος την πλησίασε και κάθισε απέναντί της. Εκείνη έβγαλε την πίτα από το ταγάρι και του έδωσε ένα κομμάτι. Το πήρε και το έφαγε λαιμαργα. Την κοιτάζε καθώς καθόταν με τα σκέλια της ανοιχτά.

- Έτσι που κάθεσαι φαίνεται το πράμα σου, της πέταξε αναφοκοκκινίζοντας.

- Δεν σ' αρέσει;

- Α! εκεί το πας; είπε και ξαφνικά χιμήξε πάνω της σαν μανιασμένος ταύρος. Έμπαινε στα εικοσιπέντε του ο Πανάγος, ρωμαλέος και ορμητικός.

Εκείνη δεν αντιστάθηκε. Της είχε λείψει η επαφή του σερνικού. Και ο Πανάγος, που κοιτάζε τα ζώα σαν ζευγάρωναν και λιμάζε, δεν ξεκολλούσε από πάνω της. Φοβήθηκε η Αργύραινα. Τον έσπρωξε με όλη της τη δύναμη, άρπαξε τη ρόκα της και έτρεξε στα πρόβατα. Κοίταζε τριγύρω της πανικοβλημένη μήπως τους είχαν δει. Σαλάγησε το κοπάδι της και βγήκε από το γούπατο. Αγνάντεψε όσο έπαιρνε το μάτι της και πήρε ανάσα. Άκρα ησυχία. Δεν φαινόταν κανείς. Ο Πανάγος έμεινα ξαπλωμένος μπρούμυτα για πολλή ώρα. Έπειτα σηκώθηκε χαρούμενος και πέρασε από μπροστά της λέγοντας: «Είσαι μουνάρα!» «Π' ανάθεμά σε, κόλασα την ψυχή μου. Να μην σε ξαναδούν τα μάτια μου», είπε επιτακτικά εκείνη και ο Πανάγος πήρε τον κατήφορο σφυρίζοντας το σκοπό του τραγουδιού:

*Πόσο πουλιέται το φιλί στη Δύση στην Ανατολή;
Της παντρεμένης τέσσερα, της χήρας δεκατέσσερα...*

Η Αργύραινα σκεφτόταν την κόρη της που ήταν της παντρειάς. Θλιβόταν για την αδυναμία της και προσευχόταν: «Παναγίτσα μου, κράτησέ με μακριά από τον πειρασμό». Όμως, από κείνη την ημέρα, ο Πανάγος την παρακολουθούσε και την ξεμονάχιαζε συχνά. Εκείνη φρόντιζε να βρίσκεται σε απόμερο μέρος όταν την πλησίαζε και του δινόταν. Δεν είχε χαρεί τον έρωτα. Ο μακαρίτης ο άντρας της ήταν λειψός και του τάκα-τάκα. Μια μέρα προξένεψε στον Πανάγο την κόρη της, τη Θανάσω. «Εγώ θέλω σένα», είπε κείνος. Νοιαζόταν την κόρη της η Αργύραινα και φοβόταν μην την πνίξει η δική της αμαρτία. Ο Πανάγος ήταν άξιος και η κόρη της θα περνούσε καλά κοντά του.